

ה"ת 3623/04/18 - מדינת ישראל - ימ"ר צפון נגד מועתז זועבי, מוחמד זועבי, הייתם זועבי, מונתסר זועבי

בית משפט השלום בנצרת

ה"ת 3623-04-18 זועבי ואח' נ' משטרת ימ"ר עמקים

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת דוניא נסאר

המבקשת מדינת ישראל - ימ"ר צפון

נגד

המשיבים . מועתז זועבי 2. מוחמד זועבי 3. הייתם זועבי 4. מונתסר זועבי

החלטה

רקע

בקשה שנייה להאריך את מועד החזקתה של המבקשת בתפוסים שמקורם בחקירה שנוהלה בעניינם של המשיבים בעבירות של הלבנת הון, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשר לפשע ועבירות נוספות.

על פי החשד ניהלו המשיבים עסק למתן שירותי מטבע, (להלן: "הצ'ינג") שלא כחוק משך מספר שנים, עד לשנת 2018, ובמסגרת פעילותם בצ'ינג ביצעו עבירות של הלבנת הון, עבירות מרמה כנגד לקוחות הצ'ינג ועוד.

החקירה נוהלה על ידי ימ"ר צפון, ובמהלך חיפוש נתפס רכוש רב לרבות מחשבים, מכשירי די וי אר, מסמכים שונים, חותמות, סכום מזומן בסך של 69,490 ₪ מחשבים ועוד.

לאחר שחלק מהרכוש הוחזר, מה שנותר תפוס בידי המבקשת הינו: **שני דיסקים קשיחים, מכשיר די.וי.אר הקשור למצלמות בעסק, חותמות של הצ'ינג, מסמכים רבים לרבות מחברות שבהם לכאורה תועדו עסקאות שבוצעו בצ'ינג, וכסף מזומן בסך של 60,490 ₪**, (להלן: התפוסים).

ביום 06.09.18 הגישה המבקשת בקשה ראשונה להארכת תוקף החזקת התפוסים ב 180 יום, ובהחלטה מיום 09.09.18 הורה בית המשפט (כב' השופט נעמן אדרס) להאריך את מועד החזקת התפוסים למשך 90 ימים נוספים מיום 11/9/18, (להלן: "ההחלטה הראשונה").

את הבקשה הנוכחית הגישה המבקשת ביום 12.12.18, ולמחרת היום, ביום 13.12.18 ניתנה החלטתי לפיה קבעתי דיון במעמד הצדדים ליום 17.12.18 והוריתי על הארכת תוקף צו התפיסה עד למועד הדיון.

לדיון ביום 17.12.18 התייצבו המשיבים ובא כוחם, ולמרות שב"כ המשיבים ניסה ליצור קשר עם השוטר החתום על

הבקשה ואף שלח לו הודעת טקסט, נציג מטעם המקשת לא התייצב לדיון שהתקיים כשעה לאחר המועד בו היה קבוע. משכך, הוריתי על מחיקת הבקשה.

במסגרת ערר שהוגש על ידי המבקשת הצדדים הגיעו להסכמה לפיה הערר יתקבל, החלטתי תבטל, והדיון יוחזר אלי על מנת לקיים דיון במעמד הצדדים.

ביום 26.12.18 התקיים דיון בפניי במהלכו חזר נציג המבקשת על הבקשה, תוך שפרט את נסיבות תפיסת התפוסים. ב"כ המבקשת הגיש לעיוני מכתב מטעם הפרקליט המטפל בתיק החקירה לפיו בימים אלו תיק החקירה נבחן בפרקליטות, ובשל כך התבקשה הארכה נוספת של תפיסת התפוסים למשך 180 יום.

חומר החקירה הוגש לעיוני.

ב"כ המשיבים התנגד לבקשה, וטען כי זו הוגשה באיחור לאחר שנגמרה תקופת התפיסה מכוח ההחלטה הראשונה, ודי בטעם זה על מנת להצדיק דחיית הבקשה על הסף. ב"כ המשיבים הוסיף כי התפוסים נמצאים בחזקת המבקשת תקופה ארוכה, למעלה מתשעה חודשים, וכי העובדה שרק לאחרונה התיק הועבר לעיון הפרקליטות יש בה כדי לפגוע בזכות המשיבים.

דיון והכרעה

הסוגיה של תפיסת חפצים מוסדרת בפרק הרביעי של פקודת סדר הדין הפלילי, (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש) התשכ"ט - 1969, (להלן: **הפסד"פ**). בהתאם לסעיף 32 לפסד"פ שוטר מוסמך לתפוס חפץ למטרות שונות, כאשר קיימות שלוש תכליות עיקריות המצדיקות תפיסת החפץ, והן **תפיסה למטרת חילוט, תפיסה למטרת הצגה בבית משפט, ותפיסת חפץ למניעת ביצוע עבירות**.

עוד יש לציין כי על מנת שתקום סמכות לתפיסת החפץ, יש להוכיח כי קיים יסוד סביר להניח שיש קשר בין החפץ לעבירה שבוצעה או עתידה להתבצע (**בש"פ 342/06 לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל**). בהקשר זה יש גם לציין כי פסיקת בית משפט העליון הדגישה את הפגיעה הטמונה בזכותו של הפרט לקניין ולפיכך הורתה לוודא כי תתקיים פגיעה פחותה ככל האפשר על מנת להשיג את מטרות הפסד"פ.

בענייננו רלוונטים גם סעיפים 21 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון") היות ולמשיבים מיוחסות עבירות על פי אותו חוק, וכאשר בפסיקה נקבע כי סמכות התפיסה בחוק זה באה להוסיף על הסמכות הקבועה בפסד"פ ולא לגרוע ממנה.

סעיף 21 לחוק הלבנת הון דן בסוגיית תפיסת רכוש בשווי הרכוש הקשור בעבירה, כאשר הוראה הסעיף מאפשרת חילוט של רכוש שכזה גם אם אין לו קשר לעבירה.

סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון מפנה לפסד"פ, כאשר מעניק הסעיף כלי תקיפה כלכלי שנועד להוציא בלעו של גזלן מפיו ולמנוע מצב בלתי נסבל שלפיו יצא חוטא נשכר. האינטרס הציבורי מחייב אפוא לשמור על פוטנציאל החילוט של רכוש שכזה.

ברע"פ 7600/08 אריה אברם נ' מדינת ישראל(פורסם בנבו) נקבע:

" תפיסת נכס לצורך הליך פלילי כרוכה בפגיעה בזכות בעל הקנין שכנגדה עומד אינטרס הציבור לאפשר חקירת עבירות והעמדת עבריינים לדין. בהקשר זה, מתחייב איזון הולם בין קנין הפרט לבין צרכי הציבור (בש"פ 6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל, פד"י נד(2) 477, 464 (2000); בש"פ 998/05 פפיסמדוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 20.3.05); בש"פ 555/07 יחיא נ' משטרת אריאל (לא פורסם, 6.3.07) כאן נאמר (פסקה 12):

"התפיסה פוגעת מעצם מהותה בזכות האדם לקנין; לפיכך בבצוע סמכות התפיסה ושחרור הנכס יש לאזן איזון ראוי בין מידת הפגיעה ההכרחית בקניינו של אדם כדי להגשים את תכלית ההליך הפלילי, לבין הצורך בהשגת האינטרס הציבורי הטמון בהחזקת המשטרה בחפץ הנגוע בכתם העבירה או אמור לשמש ראייה במשפט. הצורך באיזון ראוי, כאמור, קיים לא רק בשלב התפיסה גופו אלא גם לאחר מכן, וכל עוד המשטרה מחזיקה בתפוס, וכן בשלב שבו יש להכריע אם יש מקום לשחרור החפץ".

(ההדגשה אינה במקור, ד.נ.)

כמובן, ככל שנוקף הזמן בלי שהוגש כתב אישום, הפגיעה בזכות הקניין של הבעלים מתעצמת ובהתאם לכך נעה נקודת האיזון אל עבר שחרור בחלופת תפיסה או בכלל.

בענייננו, לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, בחנתי את חומר החקירה שהוגש לעיוני, ועל רקע המבחנים שנקבעו בחוק ובפסיקה נחה דעתי כי יש לקבל את הבקשה באופן חלקי; אנמק:

א. מעיון בחומר החקירה קיימת תשתית ראייתית העולה בגדר חשד סביר המסבכת את המשיבים בעבירות המיוחסות להם.

ב. אשר לדיסקים הקשיחים, מכשיר הדי.וי.אר. החותמות והמסמכים כולם בבחינת חומר חקירה וראיות רלוונטיות וחשובות, אשר, בבוא העת וככל שיוגש כתב אישום נגד המשיבים עדויים להיות ראיות בתיק.

ג. אשר לסכום הכסף בסך של 60,490 ₪, מדובר בכספים שעשויים להיות מחולטים בסוף ההליך או כאלה שיוחזרו למתלוננים, קורבנות העבירות שבוצעו לכאורה על ידי המשיבים. זאת ועוד, בשל חוסר ההלימה שבין היקפן הכספי של העבירות המיוחסות למשיבים ובין שווי הרכוש התפוס (רכב מסוג בי.אמ.ווי ששווי 120,000 ₪, אשר הוחזר בהליך קודם תמורת הפקדה בסך 20,000 ₪ בנוסף לסכום ה 60,490 ש"ח), מצאתי מקום להורות על המשך החזקת הסכום האמור.

ד. אכן מדובר בתקופה ממושכת בה המבקשת ממשיכה להחזיק בתפוסים ובך נגרמת פגיעה בזכות היסוד של המשיבים להחזיק את קניינם, אך ממול יש לשקול את האינטרס הציבורי לסיים את החקירה ולהעמיד עבריינים לדין בגין עבירות מסוג אלו המיוחסות למשיבים, ובשקלול מכלול השיקולים מצאתי מקום להיעתר לבקשה באופן חלקי.

ה. לכל הנימוקים לעיל יש להוסיף כי החקירה הסתיימה והתיק הועבר לפרקליטות לבחינתו, משכך הדעת נוטה כי בקרוב יקבע גורל התיק ועמו גם גורל התפוסים.

צדק ב"כ המשיבים כי בקשת המבקשת שהוגשה ביום 12.12.18 הוגשה באיחור, היות וה 90 ימים אשר ניתנו במסגרת ההחלטה הראשונה הסתיימו ביום 10.12.18, כך שהבקשה הוגשה באיחור של יומיים. אך לא מצאתי בטעם זה כטעם המצדיק את דחיית הבקשה על הסף, משתי סיבות עיקריות:

1. אכן, היה עדיף אילו המבקשת הייתה דואגת להגיש את בקשתה מבעוד מועד, ולא משתהה עד לסיום ה 90 ימים שניתנו לה במסגרת ההחלטה הראשונה, יחד עם זאת, האינטרס הציבורי בתפיסת התפוסים אינו סובל כי שגגה זו תוביל להחזרת התפוסים שחלקם ראיות בהליך פלילי שככל הנראה יתנהל נגד המשיבים, וחלקם האחר מיועד לחילוט או לשיפוי קורבנות.

2. סוגייה דומה נדונה בבש"פ 998/05 פפיסמדוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) שם הוגש כתב אישום לאחר שעברו 6 חודשים ממועד תפיסת הרכוש, מבלי שנתבקשה הארכת מועד התפיסה וכך נקבע:

"באשר לנושא לגופו, הגם שנדרשתי לעיל למחדל המשטרה, סבורני כי צדקה המדינה בטענה כי בנסיבות העניין אין מקום להעתר לבקשה לרשות ערעור בגלגול נוסף. הסוגיה המשפטית כבר נתחווה בפסיקת בית משפט זה, הן בפרשת עובדיה הנזכרת והן - לפניה - בתיק הקרוב חלקית במובן העובדתי לענייננו, הוא פרשת בג"ץ 2393/91 פרידנברג נ' שופטת השלום בתל אביב, פ"ד מה(4) 490, בו - בשונה מפרשת עובדיה ובדומה לענייננו - הוגש כתב אישום נגד העותר לאחר תום ששת החודשים. בית המשפט קבע (עמ' 495, מפי השופט א' גולדברג), כי **"גם בלשון סעיף 35 לפקודה אין כדי ללמד כי בית המשפט אינו מוסמך להאריך את תקופת התפיסה, כשחלפו שישה חודשים ולא הוגש כתב אישום. כל שקובע סעיף 35 הוא, כי בית המשפט רשאי 'להאריך את התקופה בתנאים שיקבע', והארכה בדיעבד אף היא במשמע, בהקשר החקיקתי והמהותי בו אנו עוסקים**". ראו גם סיכום הסוגיה אצל שלגי וכהן, סדר הדין הפלילי (מה' 2), 65-71, וכן אצל קדמי, על סדר הדין בפלילים א' (מה' תשס"ג), 521-527. כבר נאמר, כי פורמליות אינה חזות הכל ויש להידרש למהות (בש"פ 4756/03 סלים נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) (השופטת ביניש), אך את המהות יש לבדוק בכל מקרה היטב, ובוודאי כשבפלילים ובזכויות חוקתיות עסקינן. **מאידך גיסא, אין מקום לזיכרון על אינטרס ציבורי אך בשל מחדל הרשויות** (בש"פ 608/85 מדינת ישראל נ' לינזר, פ"ד לט(2) 783, 784 (השופט - כתארו אז - ברק)). אכן, רשאי בית המשפט להאריך את מועד ששת החודשים אף בדיעבד, ורשאי הוא שלא לעשות כן, הכל לפי נסיבות המקרה. ואכן, בפרשת פרידנברג נמצא שיש מקום להארכה, ולא כן בפרשת עובדיה; השאלה היא יישומן של ההלכות הקיימות. לפיכך, חלים הכללים הנוהגים בבית משפט זה באשר לבקשות רשות ערעור בגלגול שלישי (רע"פ 227/04 מכלוף נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) (השופט טירקל), והאסמכתאות המובאות שם).

(ההדגשה אינה במקור, ד.נ.).

וכך הם הדברים בענייננו, גם אם חלף המועד בו החזיקה המבקשת בתפוסים מכוח ההחלטה שיפוטית, הדבר אינו מונע מביהמ"ש לשוב ולהורות על המשך החזקת התפוסים על ידי המבקשת גם כאשר הסתיימה תקופת ההחזקה הקודמת שנקבעה בהוראות החוק או בהחלטה שיפוטית.

בענייננו - הדעת אינה סובלת כי בשל מחדלה של המבקשת ייפגע אינטרס הציבור בסיום החקירה המורכבת והסבוכה בתיק חקירה המתנהל נגד המשיבים, העמדתם לדין וחילוט רכושם כחלק מהענישה בנסיבות העניין, או החזרת כספים לקורבנות עבירותיהם.

לאור כל האמור לעיל, אני מורה על המשך החזקת התפוסים למשך 90 יום החל ממועד הגשת הבקשה, קרי, החל מיום 12.12.18.

המזכירות תעביר את החלטתי לצדדים ותחזיר את חומר החקירה למבקשת.

ניתנה היום, (29 דצמבר 2018) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.